

prima instanță: Gh.Mîțu
(Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău)
instanța de apel: N.Cernat, L.Bulgac, A.Pahopol
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-2799/16

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Andrei
Tarița în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai
Corduneanu și Natalia Corduneanu împotriva lui Danilov Ruslan și Danilov Larisa
privind încasarea solidară a prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, prin care
a fost admis apelul declarat de Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu, fiind
casată hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 16 februarie 2016, emisă
o nouă hotărîre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 16.12.2014, Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu s-au
adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Danilov Ruslan și Danilov
Larisa, solicitînd obligarea lor să restabilească peretele despărțitor demolat
neautorizat, care separa încăperea bucătăriei nr. 22 de cea locativă nr. 21, din
apartamentul nr.171 din str. Bogdan Voievod, 7, mun. Chișinău; încasarea solidară
de la copîrîți în beneficiul lor a prejudiciului material în suma de 28 676 lei și
prejudiciului moral în suma de 15000 lei; încasarea solidară a cheltuielilor de
judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, coreclamanții și-au concretizat cerințele,
solicitînd, în final, încasarea solidară de la copîrîții Ruslan Danilov și Larisa
Danilov în beneficiul lor a prejudiciului material în suma de 28 676 lei și
prejudiciului moral în sumă de 15 000 lei, încasarea solidară de la copîrîți a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că, sînt proprietari a apartamentului nr. 175
situat pe adresa: str. Bogdan Voievod, 7, mun. Chișinău dobîndit în temeiul
contractului de investire din 28.11.2006, acordul adițional din 25.08.2008 și actul
de primire-predare din 11.12.2008. Atît apartamentul coreclamaților care se află la
etajul 4, cît și cel a copîrîților care se află la etajul 3 sunt identice ca structură, fiind
compuse din două odăi locative, antreu, bucătărie, grup sanitar, verandă.

Începînd cu anul 2012 și pînă în prezent copîrîții execută lucrări de reparație
și resistemizare a apartamentului, fiind demolat neautorizat un perete despărțitor
care separă încăperea bucătăriei nr. 22 de cea locativă nr. 21, din apartamentul
nr.171 din str. Bogdan Voievod, 7, mun. Chișinău.

Or, conform art. 14 alin. (1) a Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163/09.07.2010: „Se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcțiilor și ale instalațiilor aferente”.

Ca urmare a vibrațiilor puternice provocate de copârți în timpul lucrărilor de demolare a peretelui despărțitor care separa încăperea nr. 22 de cea locativă nr. 21 a dus la fisurarea peretelui din apartamentul coreclamanților care se află pe aceeași axă cu peretele care a fost demolat. Totodată, aceste fisuri au început să se adâncească și mărească ulterior pe parcursul a ultimilor 2 ani. De altfel, blocul locativ are 12 etaje, iar deasupra coreclamanților se află încă opt etaje. Prin urmare, demolarea peretelui de către copârți care a provocat și provoacă în continuare fisurarea peretelui coreclamanților, pune în pericol viața și sănătatea lor în cazul unor situații excepționale cât și determină avarierea continuă a apartamentului lor.

Deși, coreclamanții s-au adresat către copârți cu propunerea de a repara benevol paguba pricinuită cât și restabilirea peretelui demolat, ultimii au refuzat categoric, iar acest fapt a determinat coreclamanții să se adreseze în judecată cu prezenta cerere.

Așadar, în vederea stabilirii cauzei și mărimii prejudiciului material cauzat apartamentul coreclamanților ca urmare a fisurării peretelui a fost solicitat efectuarea constatării tehnico-științifice de către Expertul judiciar în construcții Achimov Anatolii, certificat de calificare nr. 0000063 eliberat de CNEJ inclus în registrul de stat al experților judiciari particulari atestați sub nr. 33.

Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 313 din 09.12.2014 a confirmat faptul că defectele depistate în interiorul bunului imobil ap. 175 amplasat în blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Bogdan Voievod, 7 au parvenit în urma resistemizării neautorizate a bunului imobili apartamentul nr. 171 amplasat cu un nivel mai jos din același bloc locativ, iar costul lucrărilor necesare de reparație a apartamentului coreclamanților constituie 28 676 lei.

Astfel, în rezultatul demolării neautorizate a peretelui despărțitor care separa încăperea bucătăriei nr. 22 de cea locativă nr. 21, din apartamentul nr.171 din str. Bogdan Voievod. 7, mun. Chișinău s-a cauzat un prejudiciu material coreclamanților, care este demonstrat prin defecte vizibile din apartamentul nr.175 cum ar fi: Pe peretele despărțitor ce separă bucătăria nr. 22 și locativa nr. 21 s-au depistat fisuri pe o lungime ce variază de la 0,40m la 1,60m; Fisurile depistate au lățimea ce variază de la 0,2mm la 0,4mm.

Prin prisma art. 11 lit. b) Cod civil, apărarea dreptului civil se face prin restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui, copârții urmează să restabilească peretele despărțitor demolat neautorizat care separă încăperea bucătăriei nr. 22 de cea locativă nr. 21, din apartamentul nr.171 din str. Bogdan Voievod, 7, mun. Chișinău.

De altfel, în temeiul art. 1422, 1423 Cod civil instanța de judecată urmează să oblige copârții să compenseze prejudiciul moral, luând în considerare caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de coreclamanți, exprimate prin sentiment profund de nedreptate, de frustrare motivate de imposibilitatea de a dispune și folosi în siguranță proprietatea sa privată, astfel consideră că suma de 15

000 lei va reprezenta o satisfacție echitabilă pentru coreclamanți pentru suferințele pe care au fost nevoiți să le suporte ca consecință a acțiunilor ilegale ale copârșitorilor.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 16 februarie 2016 a fost respinsă cererea de chemare în judecată.

La data de 11 martie 2016, cu respectarea termenului prevăzut la art. 362 CPC, Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu.

S-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 16 februarie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

S-a încasat de la Ruslan Danilov și Larisa Danilov, în mod solidar, în beneficiul lui Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu prejudiciul material cauzat în sumă de 28676, 44 lei și cheltuielile de judecată în sumă totală de 6680 lei.

În rest acțiunea s-a respins.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că potrivit Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996, recepția constituie o componentă a sistemului calității în construcții și este actul prin care comisia de recepție declară că acceptă și preia lucrarea definitivată de construcție și instalațiile aferente acesteia, cu sau fără rezerve, și că aceasta poate fi dată în folosință. Prin actul de recepție se certifică faptul că executantul și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile contractului și ale documentației de execuție, asumându-și, totodată, pentru lucrările executate răspunderea prevăzută de lege.

Potrivit art. 40/4 din Legea cadastrului bunurilor imobile, alin.(1) pentru înregistrarea bunului imobil construit și a dreptului de proprietate asupra lui se prezintă documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau dreptul de folosință (superficie, arendă) asupra terenului beneficiarului (investitorului) construcției și documentele ce confirmă recepția lucrărilor construcție.

Așadar, instanța de apel a notat că înregistrarea cadastrală a blocului locativ din str. Bogdan Voievod, 7, mun.Chișinău, a avut loc în baza documentelor care confirmă recepția lucrărilor de construcție, implicit este evident că recepționarea blocului locativ și darea în exploatare a acestuia impun concluzia că executantul și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu prevederile contractului și ale documentației de execuție, asumându-și, totodată, pentru lucrările executate răspunderea prevăzută de lege.

Astfel, lipsește necesitatea studierii lucrărilor la construcția blocului locativ și consultării Cartea tehnică a imobilului, or, prin darea în exploatare a blocului și înregistrarea acestuia se confirmă corespunderea executării obligațiilor conform documentației de execuție.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentele instanței de fond în defavoarea metodologiei de efectuare a constatărilor, or, studiile au fost efectuate la fața locului la data de 28.11.2014, cu fotografierea și măsurările, cu ruleta cu buton cu înfășurare automată de tip GW-366 de 3m la distanțe mici și scula electrică portabilă de tip „Leica” DISTOTM D2 (telemetru, DLE 50). Fiind

utilizate surse de informații, documente legislative, normative în construcții care reglementează cerințele de rezistență și stabilitate a clădirilor și edificiilor.

Prin urmare, alegațiile pârților Ruslan Danilov și Larisa Danilov referitor la faptul că nu ar fi fost stabilit aportul acestora la apariția prejudiciului, nu pot fi reținute de către instanța de apel, în condițiile în care s-a stabilit cert că blocul locativ a fost construit conform documentației de proiect - lipsind condiții de a considera că acestea sunt neconforme, or, blocul a fost dat în exploatare și înregistrat la organul cadastral; s-a stabilit cu certitudine că Ruslan Danilov și Larisa Danilov au efectuat lucrări neautorizate și au demolat peretele despărțitor; precum și s-a stabilit că urmare a acțiunilor ilicite ale acestora reclamanții au suferit un prejudiciu material, caracterizate prin apariția fisurilor.

Potrivit art. 12 din Legea condominiului în fondul locativ, (1) Proprietarul din condominiu este obligat să mențină în stare bună și să repare la timp locuințele (încăperile) ce îi aparțin pe propria sa cheltuială. Proprietarului în condominiu i se interzice să deterioreze sau să pună în pericol bunurile comune, precum și bunurile oricărui alt proprietar. (3) În cazul în care proprietarul sau persoanele care locuiesc împreună cu el au pricinuit pagube bunurilor altor proprietari sau bunurilor comune în condominiu, ei sînt obligați să compenseze pagubele în conformitate cu legislația.

Potrivit art. 1398 CC al RM, (1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Așadar, supra a fost stabilit faptul că urmare a acțiunilor ilicite ale pârților/intimați, reclamanții/apelanți Nicolai și Natalia Corduneanu au suferit un prejudiciu, astfel fiind stabilită legătura de cauzalitate și temeiurile răspunderii, instanța de apel a considerat că Ruslan Danilov și Larisa Danilov urmează să repare prejudiciul cauzat.

Prin urmare, instanța de apel a reiterat faptul asupra conformității Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 313 din 09.12.2014, întocmit de Anatol Achimov, precum și lipsa condițiilor de a pune la îndoială corectitudinea întocmirii acestuia, fapt ce duce la concluzia că devizul întocmit întru stabilirea costului lucrărilor de reparație ce urmează a fi efectuate în ap. nr. 175, care aparține reclamanților, care sunt generate de acțiunile ilicite ale pârților, constituie suma de 28 676,44 lei, iar prin raportarea la prevederile sus-enunțate, precum și prin prisma art. 14 CC al RM, reclamanții sunt îndreptățiți la reparația integrală a prejudiciului suferit.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că cererea reclamanților Nicolai Corduneanu și Natalia Corduneanu privind încasarea prejudiciului suportat, urmează a fi admisă, cu încasarea de la Ruslan Danilov și Larisa Danilov a sumei de 28676, 44 lei.

Cît privește pretenția referitoare la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că lipsesc temeiuri de încasare a acesteia, or, argumentele privitoare la suportarea prejudiciului moral nu și-au găsit confirmarea.

La 28 septembrie 2016 avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la judecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se invocă că decizia instanței de apel este

neîntemeiată și urmează a fi casată, deoarece instanța de apel a admis o încălcare esențială a normelor de drept procedural, circumstanță care reprezintă temei de recurs prevăzută de art. 432 alin. (3) lit. b) CPC.

Se mai invocă în recurs că în ședința din 14 iunie 2016, care s-a desfășurat în absența reprezentantului recurenților, instanța de apel a dispus efectuarea unei expertize judiciare în construcție, însă despre încheierea emisă, despre faptul că ulterior s-a stabilit imposibilitatea executării expertizei judiciare și despre numirea ședinței de judecată pentru data de 13 septembrie 2016 nici recurenții și nici reprezentantul acestora n-a fost înștiințat sub nici o formă.

În același context, prin Recomandarea nr. 54 a Plenului CSJ se explică că, persoana se va considera legal citată numai în cazul în care există confirmarea transmiterii și primirii citației sau înștiințării.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului

invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Instanța de recurs menționează că nu poate fi reținut argumentul avocatului Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa precum că nici recurenții și nici reprezentantul acestora n-a fost înștiințat sub nici o formă despre data examinării cauzei stabilită pentru 13 septembrie 2016, deoarece potrivit demersurilor anexate la materialele dosarului din 14 iunie 2016, avocatul Andrei Tarîța a solicitat examinarea demersurilor în absența sa.(f.d.147-148).

Mai mult ca atât, conform art.102 CPC alin. (4¹) participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Totodată, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa, cunoscând despre inițierea acțiunii în instanța de judecată și despre depunerea cererii de apel, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța în interesele recurenților Danilov Ruslan și Danilov Larisa, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru